

DESCOBREIX ELS SISTEMES NATURALS 2018

Sortides naturalistes a Osona

ANELLAMENT CIENTÍFIC D'OCELLS

3 de març de 2018. Tot el matí a partir de les 8

LES ROQUES D'OSONA

7 d'abril de 2018. 10h

DIA MUNDIAL DELS PEIXOS MIGRADORS

21 d'abril de 2018. 10h

EL BOSC DE RIBERA I LA SEVA BIODIVERSITAT

5 de maig de 2018. 10h

LES ORQUÍDIES

12 de maig de 2018. 10h

BIOBLITZ OSONA

26 de maig de 2018.
Tot el dia a partir de les 9 del matí

LA VEGETACIÓ

30 de juny. 10h

LES LIBÈL·LULES

16 de juny 2018. 10h

LES PAPALLONES

7 de juliol de 2018. 10h

QUÈ ENS DIUEN ELS FÒSSILS?

14 de juliol de 2018. 10h

LES GUIXERES DEL SUD D'OSONA

15 de setembre de 2018. 10h

NIT DELS RATPENATS

21 de setembre de 2018. 19h

DIA MUNDIAL DELS OCELLS

30 de setembre de 2018. Tot el dia

LA GEOLOGIA COM ERA EL RELLEU FA MILIONS D'ANYS?

6 d'octubre de 2018. 10h

ELS BOLETS

10 de novembre de 2018. 10h

L'anellament científic d'ocells és un mètode d'estudi basat en el marcatge individual dels ocells. Qualsevol registre d'un ocell anellat, pot oferir una gran quantitat d'informació sobre la seva biologia, especialment sobre els seus desplaçaments.

Es farà una jornada d'anellament científic d'ocells al riu Ter al meandre del Gelabert a Manlleu. S'ensenyarà com identificar-los, com manipular-los, com s'estudien, la seva biologia i les seves migracions, i els estudis concrets que en fa el Grup d'Anellament de Calldetenes – Osona.

Punt de trobada: **Riu Ter al meandre del Gelabert a Manlleu.**
A peu: Recorregut de 25 minuts seguint el camí vora Ter (GR-210) des del Museu del Ter riu avall fins al Meandre del Gelabert. (Veure mapa a: <https://goo.gl/ny6E4W>)
En cotxe: Cal seguir el camí vora Ter des del Museu del Ter fins a la Depuradora de Manlleu (Veure mapa a: <https://goo.gl/ny6E4W>). Per més informació consulteu al Museu del Ter.

Farem de petòlegs per un dia. Es farà un taller de reconeixement de les principals roques que configuren el paisatge d'Osona tot utilitzant taules dicotòmiques basades en característiques que podem observar amb ull nu o amb lupa. També, en determinats casos, utilitzarem proves de determinació de propietats físiques i químiques dels minerals que la formen. Un cop identificades interpretarem les seves condicions de formació.

**Es recomana portar lupa per observar i un bloc per prendre notes.*

Punt de trobada: **Museu del Ter (Passeig del Ter, 2. Manlleu).**

Es farà un taller per descobrir perquè fa migracions la fauna en general i els peixos en concret. La construcció de preses i rescloses impedeix els desplaçaments dels peixos i limita el seu accés a les àrees de reproducció.

S'investigarà els problemes amb què es troben al riu Ter i possibles solucions. També es farà una demostració de pesca científica per descobrir els peixos del riu Ter, en quin estat es troben i les accions que es poden fer per ajudar-los.

Punt de trobada: **Museu del Ter (Passeig del Ter, 2. Manlleu).**

En aquesta sortida es farà un recorregut al llarg del riu Gurri a Vic cap a la Font dels Freres, sector inclòs en un exitós projecte de restauració ecològica coordinat des de l'àrea de Medi ambient de l'Ajuntament de Vic, per mostrar les característiques de l'ecosistema fluvial tot explicant els beneficis del bosc de ribera per a la biodiversitat fluvial: peixos, invertebrats aquàtics i el paisatge en general.

Punt de trobada: **Creu del Marcé, Vic (prop de la rotonda del C/ Santa Anna amb el C/ Sant Jaume – prop de la Plaça Osona).**

Les orquídies tenen unes flors molt vistoses i amb formes espectaculars que molt sovint imiten l'aspecte dels seus insectes pol·linitzadors per atraure'ls. A Catalunya se n'han descrit una vuitantena d'espècies. En el marc del projecte "Atles d'Orquídies d'Osona", que pretén conèixer les que creixen de forma natural en aquesta comarca, el Grup de Naturalistes d'Osona proposa fer una sortida de cerca i fotografia de les orquídies que permetrà aprendre a determinar-ne els taxons més difícils i la metodologia que s'aplica en aquest projecte de recerca participativa.

**Es recomana portar calçat còmode per caminar*

Punt de trobada de la sortida: **Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Freres (C/ de la Laura, 13. Vic).**

Activitat inclosa a la Setmana de la Natura

El Bioblitz és un esdeveniment de descoberta de la natura que promou el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, entre d'altres museus d'Europa. Durant 24 hores, especialistes de flora i fauna identifiquen tots els organismes que es troben en una àrea determinada, ajudats per voluntaris.

enguany, el Bioblitz Osona pretén descobrir la biodiversitat de l'espai natural protegit de Savassona, inclòs a l'Espai d'Interès Natural Guillerics-Savassona, a Tavèrnoles, un paratge muntanyós poblat per alzinars, pinedes i rouredes que conviuen amb camps, prats i un conjunt d'espectaculars roques de gres.

**Cal consultar programa específic del Bioblitz al web www.museudeliter.cat o a www.gno.cat i a <http://mon.uvic.cat/cerm>*

Punt de trobada: **Pla de Savassona, Tavèrnoles.**

Àrea a estudiar: **Savassona**

Dinar: Aquells que es vulguin quedar tot el dia hi ha la opció de quedar-se a dinar al mateix pla de Savassona.

Preu tiquet: 12 € (reserva el dijous previ a la sortida)

Els boscos tenen un gran valor paisatgístic en entorns tan humanitzats com els nostres.

En aquesta sortida es farà un recorregut botànic en un indret del Collsacabra o del Vidranès amb diferents tipologies de boscos on s'aprendrà a identificar les espècies d'arbres i arbusts més característics de la muntanya mitjana. Es comentaran les seves característiques i requeriments ecològics.

Punt de trobada: **Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Freres (C/ de la Laura, 13. Vic).**

Les col·lorides libèl·lules o odonats són dels pocs grups d'invertebrats aquàtics coneguts per al públic en general.

Aquesta sortida pretén identificar els estadiis vitals (larves i adults) de les libèl·lules, conèixer el seu cicle biològic, els ambients on viuen, com s'alimenten, quines famílies o espècies hi ha a Osona.

Punt de trobada: **Pantà de la Gavarresa*, Olost.**

* Per arribar-hi cal anar a la carretera d'Olost a Santa Creu de Juglar i trencar al punt quilomètric 11,5 a l'indicador de Rexach (masia de turisme rural). Cal fer 1 km aproximadament de pista forestal fins arribar a l'aparcament del pantà.

Les papallones diürnes són possiblement els insectes més populars per al públic en general, gràcies a la seva bellesa, ubiqüitat i la facilitat amb què s'observen. A Catalunya n'hi ha prop de 200 espècies, que destaquen per la relació estreta de cada una amb unes poques espècies de plantes.

En aquesta sortida es visitarà una àrea de gran diversitat d'espècies, que permetrà conèixer les principals famílies de papallones diürnes i el cicle vital d'un bon nombre d'espècies.

**Es recomana portar calçat còmode per caminar.*

Punt de trobada: **Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Freres (C/ de la Laura, 13. Vic).**

Farem de paleontòlegs per un dia visitant diferents afloraments rocósos de l'ocè, on observarem i reconeixem els fòssils marins que hi ha. Els identificarem i ens endinsarem a esbrinar en quines condicions i ambients sedimentaris van viure. No ens oblidarem del valor patrimonial que tenen i perquè hem de conservar-los.

Es farà un recorregut geològic pels voltants de Gurb i una visita puntual al sud d'Osona.

**Es recomana portar calçat còmode per caminar, lupa per observar i un bloc per prendre notes.*

Punt de trobada: **Universitat de Vic Campus de la Torre dels Freres (C/ de la Laura, 13. Vic).**

Visitarem antigues guixeres on reconeixem diferents roques evaporítiques, explicarem el seu origen, el seu ús i la història de les guixeres. També aprofitarem per observar i reconèixer vegetació típica de sòls evaporítics.

**Es recomana portar calçat còmode per caminar, lupa per observar i un bloc per prendre notes.*

Punt de trobada: **Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Freres (C/ de la Laura, 13. Vic).**

Els ratpenats o rates pinyades són els únics mamífers que han conquerit el medi aeri, desenvolupant adaptacions i habilitats sorprenents.

Es farà una xerrada introductòria per conèixer les espècies més comunes a Osona, com s'estudien i quins problemes de conservació tenen. Seguidament, s'observarà l'activitat d'aquests petits mamífers mitjançant l'ús de detectors d'ultrasons a la riba del riu Ter.

**Es recomana portar un llum, roba d'abric i calçat còmode per caminar.*

Punt de trobada: **Museu del Ter (Passeig del Ter, 2. Manlleu).**

El Dia Mundial dels Ocells és una campanya de sensibilització sobre els ocells organitzada a escala mundial. Les diferents activitats de l'edició d'enguany a Osona inclouran sortides guiades, anellament d'ocells, tallers per als més menuts i un concurs d'identificació d'ocells.

Punt de trobada: **Parc del Castell de Montesquiu, Montesquiu**
Es pot consultar el programa específic d'activitats a parcs.diba.cat/web/montesquiu

La geologia aporta molta informació dels rius i les aigües subterrànies i altres processos i transformacions que ha patit el paisatge al llarg dels anys.

Es farà una sortida a Tavertet per donar a conèixer la formació geològica que domina el paisatge i els processos erosius que l'han modelat. L'observació de la posició de les roques ens aportarà informació de com era el relleu de Catalunya fa milions d'anys.

**Es recomana portar calçat còmode per caminar.*

Punt de trobada: **Museu del Ter (Passeig del Ter, 2. Manlleu).**

Àrea a estudiar: **Tavertet.**

Activitat de la Setmana de la Ciència 2018 a la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya

Els bolets són estructures reproductores d'organismes que pertanyen al regne dels fongs, un grup molt divers del qual la població en general en coneix només una petita part, limitada a les espècies més valorades per la gastronomia o per la seva toxicitat.

A la sortida es farà una introducció breu sobre aquest grup i, a continuació, es recol·lectaran els bolets que es trobin amb l'objectiu de conèixer les diferents espècies i els seus trets més característics.

**Es recomana portar calçat còmode per caminar.*

Punt de trobada: **Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Freres (C/ de la Laura, 13. Vic).**

Totes les activitats són gratuïtes

Els desplaçaments es fan de manera particular i per compte propi. Les activitats únicament estan cobertes per l'assegurança de Responsabilitat Civil de l'organització. La resta de successos que es puguin esdevenir no tenen cobertura.

Cal inscripció prèvia per mitjà dels correus electrònics info@museudeliter.cat o al telèfon 93 851 51 76 (Museu del Ter) i especificar nom, cognoms i DNI de les persones participants.

Podeu trobar més informació a:
www.museudeliter.cat - www.gno.cat - mon.uvic.cat/cerm/

